

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๓๕/๒๕๕๗

วันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

เรื่อง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ กรณีนางสาวสายชล ภราดร หรือนางชาลิสา เทพอาษา จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง ยื่นคำร้องลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๖ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ กรณีนางสาวสายชล ภราดร หรือนางชาลิสา เทพอาษา ผู้ถูกร้อง จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้อง สรุปได้ว่า ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคหนึ่ง (๖) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔ (๕) และมาตรา ๓๒ ประกอบกับประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดเกณฑ์รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๓ ได้กำหนดเกณฑ์รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและมีผลทำให้ผู้บริหารและสมาชิกสภาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในเกณฑ์ตามประกาศดังกล่าว มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่ง พ้นจากตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี แล้วแต่กรณี ซึ่งจากการตรวจสอบปรากฏว่า ในปีงบประมาณ ๒๕๕๔ องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี มีรายได้รวมทั้งสิ้น ๑๑๒,๓๕๑,๘๐๐.๖๔ บาท อยู่ในเกณฑ์ตามประกาศดังกล่าว มีผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี จำนวน ๒๔ คน โดย นางสาวสายชล ภราดร ซึ่งเป็นผู้ได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี อยู่ในเกณฑ์ที่มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคหนึ่ง (๖) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ ต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ (ซึ่งเป็นวันเริ่มต้นของปีงบประมาณ ๒๕๕๕)

ผู้ร้องได้ตรวจสอบพบว่า ผู้ถูกร้องไม่ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ จึงได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกร้องชี้แจงข้อเท็จจริง รวม ๓ ครั้ง คือ ครั้งที่หนึ่ง ตามหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ลับ ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๔/๓๔ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๕ ครั้งที่สอง ตามหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ลับ ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๔/๑๕๒ ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๕ และครั้งที่สาม ตามหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ลับ ที่ ปช ๐๐๐๕.๐๔/๕๓๗ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๕ หนังสือฉบับที่หนึ่งและฉบับที่สอง ส่งเป็นจดหมายลงทะเบียนตอบรับ ที่บ้านเลขที่ ๒๖ หมู่ที่ ๕ ตำบลทุ่งนางาม อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี ส่วนฉบับที่สามส่งเป็นจดหมายลงทะเบียนตอบรับ ตามภูมิลำเนา ณ บ้านเลขที่ ๔๘ หมู่ที่ ๖ ตำบลระบำ อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี ซึ่งเป็นภูมิลำเนาที่ปรากฏตามหลักฐานของสำนักทะเบียนกลาง กระทรวงมหาดไทย (จังหวัดอุทัยธานี) ปรากฏหลักฐานตามใบตอบรับของไปรษณีย์ว่า มีผู้รับแทนผู้ถูกร้องทั้งสามฉบับ คือ ฉบับที่หนึ่ง ผู้รับแทนเป็นคนในบ้าน ชื่อ เพียว หัสแดง รับเมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ฉบับที่สอง ผู้รับแทนเป็นพนักงาน ชื่อ เทียบ สัจจมี รับเมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๕ และฉบับที่สาม ผู้รับแทนเป็นพนักงาน ชื่อ เทียบ สัจจมี รับเมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๕ โดยมีพยานบุคคล คือ นายไพรัตน์ บุตรน้อย เป็นเจ้าหน้าที่ไปรษณีย์อำเภอ ลานสัก จังหวัดอุทัยธานี ในขณะนั้น ยืนยันว่าได้นำจ่ายหนังสือฉบับที่สองและฉบับที่สามให้กับผู้ดูแล รีสอร์ท ซึ่งเป็นพนักงานของผู้ถูกร้องชื่อ เทียบ สัจจมี

ต่อมาสำนักงาน ป.ป.ช. มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๖ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดอุทัยธานี ขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีผู้ถูกร้องไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ซึ่งจังหวัดอุทัยธานี

ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๖ แจ้งผลการตรวจสอบว่าไม่สามารถติดต่อผู้ถูกร้อง เพื่อให้ชี้แจงเหตุผลที่ไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินได้ เนื่องจากผู้ถูกร้องอยู่ระหว่างการหลบหนีคดีอาญา และสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี ได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๕ ให้ผู้ถูกร้องออกจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานีแล้ว ด้วยคะแนนเสียง ๑๘ คะแนน (จากจำนวนสมาชิกที่มีอยู่ ๒๔ คน) ซึ่งเป็นคะแนนไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานีที่มีอยู่ ทำให้สมาชิกภาพของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลง ตามนัยมาตรา ๑๑ (๖) แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๐

นอกจากนั้น สำนักงาน ป.ป.ช. ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ถึงเลขาธิการ ป.ป.ส. ขอรบขอเท็จจริง กรณีสำนักงาน ป.ป.ส. มีคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ถูกร้อง ในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ทำให้ทราบรายละเอียดเพิ่มเติมว่า นางสาวสายชล ภราดร เป็นบุคคลเดียวกับนางชวลิตา เทพอาษา ซึ่งได้มีการเปลี่ยนชื่อ - สกุล หลายครั้ง และเป็นผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนประวัติบุคคลผู้ต้องสงสัยว่าค้ายาเสพติดของสำนักงาน ป.ป.ส. โดยมีพฤติการณ์ร่วมกับนายสมพงษ์ กาศิริ อดีตสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี ผู้เป็นสามี ลักลอบจำหน่ายยาบ้าในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์มาเป็นเวลานาน โดยนายสมพงษ์ กาศิริ ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจชุดปราบปรามยาเสพติด กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดนครสวรรค์ จับกุมในข้อหาเมียเสพติดให้โทษประเภทที่ ๑ (ยาบ้า) ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๔ ในขณะที่ผู้ถูกร้องเอง ก็อยู่ระหว่างการหลบหนีคดียาเสพติด ตามหมายจับของสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองอุทัยธานี ที่ ๑๓/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔

ผู้ร้องได้พิจารณาในการประชุมครั้งที่ ๖๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๖ และมีมติเป็นเอกฉันท์ด้วยคะแนนเสียง ๘ เสียง ว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ กรณีเข้ารับตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี จึงเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาด ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ จึงรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย และให้โอกาสผู้ถูกร้องชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาโดยส่งสำเนาคำร้องและเอกสารประกอบให้ผู้ถูกร้อง ณ ภูมิลำเนา อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี พร้อมกับได้ปิดประกาศ ณ ที่ทำการศาล เมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๗ ตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๖ ปรากฏว่า ที่ทำการไปรษณีย์ส่งสำเนาคำร้องคืน เพราะผู้ถูกร้องไม่อยู่ และเมื่อครบกำหนด ๑๕ วัน นับแต่วันปิดประกาศ ณ ที่ทำการศาลแล้ว ผู้ถูกร้องก็มิได้ยื่นคำชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญ

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงเพียงพอที่จะพิจารณาวินิจฉัยได้แล้ว ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องวินิจฉัยชี้ขาดตามคำร้องมีว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีฯ กรณีเข้ารับตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ บัญญัติว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองดังต่อไปนี้ มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่งหรือพ้นจากตำแหน่ง

- (๑) นายกรัฐมนตรี
- (๒) รัฐมนตรี
- (๓) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- (๔) สมาชิกวุฒิสภา
- (๕) ข้าราชการการเมืองอื่น
- (๖) ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

บัญชีตามวรรคหนึ่งให้ยื่นพร้อมเอกสารประกอบซึ่งเป็นสำเนาหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว รวมทั้งสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีภาษีที่ผ่านมา โดยผู้ยื่นจะต้องลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้องกำกับไว้ในบัญชีและสำเนาหลักฐานที่ยื่นไว้ทุกหน้าด้วย”

มาตรา ๒๕๒ บัญญัติว่า “บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๒๕๑ ให้แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่มีอยู่จริงในวันที่ยื่นบัญชีดังกล่าว และต้องยื่นภายในกำหนดเวลาดังต่อไปนี้

- (๑) ในกรณีที่เป็นกรณเข้ารับตำแหน่ง ให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง
- (๒) ในกรณีที่เป็นกรณพ้นจากตำแหน่ง ให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง
- (๓) ในกรณีที่ถูกถอดตามมาตรา ๒๕๑ ซึ่งได้ยื่นบัญชีไว้แล้ว ตายในระหว่างดำรงตำแหน่งหรือก่อนยื่นบัญชีหลังจากพ้นจากตำแหน่ง ให้ทายาทหรือผู้จัดการมรดก ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่มีอยู่ในวันที่ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นตาย ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ดำรงตำแหน่งตาย

ผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งพ้นจากตำแหน่ง นอกจากต้องยื่นบัญชีตาม (๒) แล้ว ให้มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินอีกครั้งหนึ่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีด้วย”

มาตรา ๒๕๕ บัญญัติว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ครบกำหนดต้องยื่นตามมาตรา ๒๕๒ หรือนับแต่วันที่ตรวจพบว่ามีการกระทำความผิดแล้วแต่กรณี และผู้นั้นต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใดๆ เป็นเวลาห้าปี นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดต่อไป และเมื่อศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดแล้วให้นำบทบัญญัติมาตรา ๕๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔ บัญญัติว่า “ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้.... “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” หมายความว่า.....(๕) ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีรายได้หรืองบประมาณไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา.....”

มาตรา ๓๒ บัญญัติว่า “ให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะตามที่มีอยู่จริงในวันที่ยื่นบัญชีดังกล่าวตามแบบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่ง

ทรัพย์สินและหนี้สินที่ต้องแสดงรายการให้รวมทั้งทรัพย์สินและหนี้สินในต่างประเทศและทรัพย์สินที่มีได้อยู่ในความครอบครองของผู้ยื่น คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะด้วย

ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามวรรคหนึ่งผู้ใดดำรงตำแหน่งทางการเมืองมากกว่าหนึ่งตำแหน่ง ให้ผู้นั้นแยกการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินทุกตำแหน่ง ตามระยะเวลาการยื่นบัญชีที่กำหนดไว้สำหรับตำแหน่งนั้นๆ”

ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดเกณฑ์รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดเกณฑ์รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้ดำรง

ตำแหน่งทางการเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๓ ได้กำหนดให้ผู้บริหารและสมาชิกสภาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีรายได้ไม่ต่ำกว่าหนึ่งร้อยล้านบาท เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยให้รายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดที่กำหนดดังกล่าว หมายถึงรายได้ รวมเงินอุดหนุน เงินสะสม และเงินกู้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ในปีงบประมาณที่ผ่านมา

พิจารณาแล้วเห็นว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานีมีรายได้ในปีงบประมาณ ๒๕๕๔ รวมทั้งสิ้น ๑๑๒,๓๕๑,๘๐๐.๖๔ บาท ถือเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีรายได้อยู่ในเกณฑ์ตามประกาศของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง กำหนดเกณฑ์รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๓ ซึ่งมีผลทำให้ผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ ผู้ถูกร้องเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี ซึ่งได้รับการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ จึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้องภายในสามสิบวัน ทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่งหรือพ้นจากตำแหน่ง แล้วแต่กรณี ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคหนึ่ง (๖) และมาตรา ๒๕๒ ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔ (๕) และมาตรา ๓๒

กรณีเข้ารับตำแหน่งนั้น ผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี ต้องยื่นบัญชีฯ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๔ ปรากฏว่า เมื่อครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ผู้ถูกร้องไม่ยื่นบัญชีฯ กรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี แม้ผู้ร้องได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกร้องชี้แจงข้อเท็จจริง รวม ๓ ครั้ง ตามหนังสือ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๕ วันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๕ และวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๕ ตามลำดับ แต่ผู้ถูกร้องก็มิได้ชี้แจงข้อเท็จจริงให้ทราบ เมื่อสำนักงาน ป.ป.ช. สอบถามไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดอุทัยธานี และเลขาธิการ ป.ป.ส. ก็ได้ความว่า ผู้ถูกร้องอยู่ระหว่างการหลบหนีคดีอาญาเสพติด ตามหมายจับของสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองอุทัยธานี ที่ ๑๓/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔ พฤติการณดังกล่าว แสดงว่าผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีฯ กรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี

ต่อมา สภากองการบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๕ ให้ผู้ถูกร้องออกจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๑ (๖) ด้วยคะแนนเสียง ๑๘ คะแนน (จากจำนวนสมาชิกที่มีอยู่ ๒๔ คน) ซึ่งเป็นคะแนนไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานีที่มีอยู่ และมีผลทำให้สมาชิกภาพของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงถือได้ว่า ผู้ถูกร้องพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี ตั้งแต่วันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๕ ผู้ถูกร้องจึงมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีฯ ต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๕ แต่ผู้ถูกร้องก็ได้ยื่นบัญชีฯ กรณีพ้นจากตำแหน่ง เมื่อศาลรัฐธรรมนูญได้รับคำร้องไว้พิจารณา วินิจฉัยก็ได้ให้โอกาสผู้ถูกร้องทำคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหายื่นต่อศาลแล้ว ผู้ถูกร้องก็ไม่ได้ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ตามพฤติการณ์ดังกล่าวจึงฟังได้ว่าผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีฯ ต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี

ศาลรัฐธรรมนูญโดยตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ๑๓ คน คือ นายกระมล ทองธรรมชาติ นายจุมพล ณ สงขลา นายปรีชา เถลิงวิเศษ นายผัน จันทรปาน นายมงคล สระฐาน นายมานิต วิทยาเต็ม นายศักดิ์ เตชะชาญ นายสุจิต บุญบงการ นายสุธี สุทธิสมบุรณ์ พลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณเวโซ นายสุวิทย์ ชีรพงษ์ นางเสาวนีย์ อัครโรจน์ และนายอุระ หวังอ้อมกลาง วินิจฉัยว่า นางสาวสายชล ภราดร หรือนางชาลิสา เทพอาษา ผู้ถูกร้อง จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ กรณีเข้ารับตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่ง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ ส่วนตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ๑ คน คือ นายจิระ บุญพจนสุนทร วินิจฉัยให้ยกคำร้องของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง เพราะเห็นว่าผู้ร้องไม่มีอำนาจออกประกาศกำหนดเกณฑ์รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีฯ การกำหนดเกณฑ์รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าว จะต้องออกเป็นกฎหมายโดยผ่านกระบวนการตรากฎหมายของรัฐสภาเท่านั้น

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงวินิจฉัยชี้ขาดว่า นางสาวสายชล ภราดร หรือนางชาลิสา เทพอาษา ผู้ถูกร้อง จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ กรณีเข้ารับตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่ง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕

นายกระมล ทองธรรมชาติ

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

นายจิระ บุญพจนสุนทร

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายจุมพล ณ สงขลา	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายปรีชา เฉลิมวณิชย์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายพันธ์ จันทรปาน	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายมงคล สระภู่น	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายมานิต วิทยาเต็ม	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายศักดิ์ เตชะชาญ	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายสุจิต บุญบงการ	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายสุธี สุทธิสมบุรณ์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
พลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณเวช	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายสุวิทย์ ธีรพงษ์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นางเสาวนีย์ อัสวโรจน์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายอุระ หวังอ้อมกลาง	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ